

SZEGEDI TUDOMÁNYEGYETEM
Állam- és Jogtudományi Kar Doktori Iskola

STRATÉGIÁK ÉS JOGALKOTÁS

A hazai média- és kapcsolódó szerzői jogi szabályozás elmúlt tíz éve

A doktori értekezés tézisei

DR. SARKADY ILDIKÓ

Témavezető:

Dr. Blazovichné Dr. habil. Gellén Klára PhD

Szeged 2016

Kézirat lezárva: 2016. április 30.

*„A média valójában saját jogán társadalmi erő,
és nemcsak más erők visszatükröződése.”*

Robert W. McChesney¹

---

¹ Robert W. McCHESNEY: *Mi a baj a médiával? Az Egyesült Államok médiapolitikája a 21. században* (Sorozatszerk.: KOLTAY András – NYAKAS Levente) Complex, Budapest, 2012. 15.

TARTALOM

BEVEZETŐ ÉS AKTUALITÁS.....	4
TÉMAKÖRÖK.....	5
KUTATÁSI FELADATOK ÉS TUDOMÁNYOS CÉLKITŰZÉSEK.....	8
SZERKEZET ÉS KUTATÁSI MÓDSZEREK.....	9
KUTATÁSI EREDMÉNYEK ÖSSZEGZÉSE.....	11
HIVATKOZOTT JELÖLTI PUBLIKÁCIÓK.....	19

BEVEZETŐ ÉS AKTUALITÁS

Az Egyesült Államok 21. századi médiapolitikáját vizsgálva *McChesney* a média problematikájának elsődleges tényezőjét a médiatartalomban látja, de ennél is nagyobb problémának tartja azt a struktúrát, ami a tartalmat generálja. A dolgozat – e megállapítással egyetértve –, a hazai médiaszabályozás elmúlt évtizedének legfontosabb állomásait a 2006 kora őszen indult médiaszabályozási reformtól napjainkig kíséri, és a média-jogalkotás, valamint a kapcsolódó szerzői jogi kodifikáció folyamatait alapvetően a tartalomszabályozás szemszögéből veszi górcső alá.

A *média szabályozásával* kapcsolatos kérdések, a múlt szabályozási hibáiból való okulás, és az új trendek vizsgálata állandó kutatási területe a médiaszabályozással foglalkozó szakmai köröknek. Az értekezés *központi témájának* aktualitását a hazai médiaszabályozási reform tíz éves és a jelenlegi médiaszabályozási rezsim² alkalmazásának mintegy fél évtizedes időszaka adja. Ez az időtávlat elegendő ahhoz, hogy elemezzük a jelenlegi médiatörvények alapját képező *NAMS*, valamint az ennek esszenciáját képező *Jogalkotási Koncepció* médiaszabályozással kapcsolatos elveit és azok megjelenését vagy éppen hiányának okát a hazai médiatörvények szövegében.

A forradalmi technológiai váltás, a digitalizáció, a múlt század második felétől a média- és hírközlési eszközrendszer folyamatos átalakulásra készítette, és az ezredfordulóra megalapozta a médiaszabályozás „hardver”-jének, a digitális terjesztési platformok és műszaki megoldások európai uniós szabályrendszerét. A megújult, rendkívül változatos eszközrendszer adott készletet a tartalmi szabályok uniós újragondolására és eredményezte a médiaszabályozás „szoftver”-jének, az új tartalomszabályozási irányelv (*Audiovizuális médiaszolgáltatásokról szóló irányelv AVMS*) létrejöttét. A 2002. évi digitális uniós irányelvek és az *AVMS* irányelv előkészületei lényegi hatással voltak a hazai reformra, a *Stratégiák [Digitális Átállás Stratégiája (DÁS)]*, illetőleg a *NAMS* és a *Jogalkotási Koncepció (NAMS*

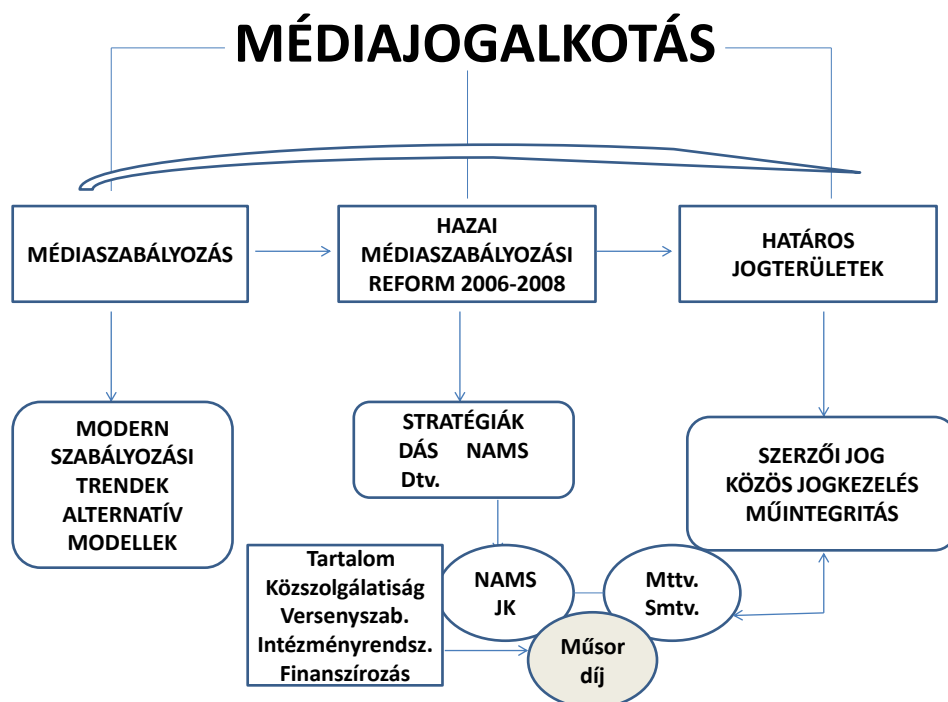
² Médiaszabályozási rezsim alatt az Alaptörvény (Szabadság és felelősség IX. Cikk) sajtóra és az audiovizuális médiára irányadó rendelkezéseit, valamint azon sarkalatos és nem sarkalatos törvényeket értem, amelyek tárgya közvetlenül a médiával kapcsolatos jogviszonyok rendezése. (Dtv., Smtv., Mttv. Eht.)

JK)], valamint a digitális törvény kidolgozására, majd pedig a hatályos többszintű médiaszabályozási rendszer kialakítására.

Az értekezés a jelenlegi hazai médiaszabályozás alapjait történetiségében vizsgálja; célja, hogy lássuk: a 2010. évi kormányváltást követő pár hónapon belül létrejött új szabályozási rendszer egy több éven keresztül formálódó, eredetileg politikai konszenzussal támogatott, szakmailag médiapiaci kutatásokkal, stratégiákkal megalapozott, a határos jogterületeket átvilágító tanulmányokkal alátámasztott médiaszabályozási reform és kodifikációs folyamat eredménye.

KUTATÁSI TÉMAKÖRÖK

A témaválasztás rendhagyó; az értekezés több, egymással horizontálisan és vertikálisan is összefüggő témakört dolgoz fel és – ebből eredően – a témakörök aktualitása, a dolgozat szerkezete és kutatási módszere, valamint – természetesen – a kutatási megállapítások és következtetések is sokrétűek.

Horizontálisan és vertikálisan is összefüggő témakörök

Az értekezés vizsgálódásának alapvetően három horizontális témakörét tíz év hazai médiaszabályozása, és az ahhoz kapcsolódó határos jogterületek, elsősorban a szerzői jog jogalkotásának legfőbb állomásai képezik.

A sorrendben első horizontális témakört –, az általános médiaszabályozási bevezetőt és a modern szabályozási struktúrákat elemző részt –, a kutatás középpontjában álló, 2006-2008 között zajlott hazai médiaszabályozási reform elemzése és megállapításai követik; a harmadik főbb témakört pedig a médiajoggal határos jogterületek vizsgálata, elsősorban a szerzői jog audiovizuális médiával összefüggő egyes jogintézményeinek elemzése adja.

A kutatás horizontális témakörei egyes jogalkotási folyamatok és bizonyos fázisaik tekintetében, illetőleg jogintézmények vonatkozásában vertikálisan is „mélyre” ásnak, e tekintetben a kutatás teljes feltérképezésre törekszik.

1. Az értekezés az *általános médiaszabályozás horizontális témakörben* részletesen is elemzi a modern szabályozási struktúrákat, az ön- és társszabályozás alternatív szabályozási modelljeit, és e szabályozási modellek állami-jogi szabályozáshoz való viszonyát, valamint a „better regulation” uniós módszereit és legújabb eszközeit.

2. Az értekezés *centrumában álló „átfogó médiaszabályozási reform”³ horizontális téma* keretében a dolgozat részletesen bemutatja a szabályozási reform folyamatát, elemzi a jogi szabályozást megalapozó *Stratégiák* létrejöttének megszokottól eltérő jogalkotási eszközeit és módszereit, a *Stratégiák* lényegét, egymáshoz való viszonyát. A dolgozat e része önálló fejezetet szentel az *átvitel technikai szabályozási pillér*, a digitális átállás jogi előkészítési folyamatának, a „digitális” törvény szabályozási céljainak és főbb rendelkezéseinek, valamint teret enged a rádiós médiaszolgáltatás digitális átállásával kapcsolatos szakmai polémiák ismertetésének is. A jogalkotási reform *tartalomszabályozási pillére* ismerteti a *NAMS Jogalkotási Koncepció* célrendszerét, elveit és szabályozási fejezeteit (a szűk értelemben vett tartalomszabályozás, „közszolgálatosság”, versenyszabályozás, intézményrendszer és finanszírozás), majd mindezeket összeveti a 2010-től létrejött többszintű hazai médiaszabályozás rendszerével, jogintézményeivel. A komparatív elemzés rámutat a *Jogalkotási Koncepcióban* megfogalmazott szabályozási

---

³ A „médiaszabályozási reform” és a tág értelemben vett médiaszabályozás a digitális átviteli rendszerek, illetőleg a műsorterjesztési piac, valamint a médiatartalom szabályozására vonatkozó stratégiai előkészítést és jogalkotási feladatokat együttesen jelenti a dolgozatban.

szándék, célok és tételek médiatörvényekben⁴ való megjelenésére, időközi korrekciójára, vagy éppen a jogi szabályozásból való kimaradásra és annak okaira; e kutatási eredményeket a függelék Megvalósulási Táblázata foglalja össze.

Az értekezés alaptémája historikus jellegű, hiszen a 2006 nyár végén indult átfogó *médiaszabályozási reform* folyamatát és jogi dokumentumait – médiatörténeti szempontból is –, immár tíz év távlatából szemléli és vizsgálja az annak idején megfogalmazott mediaszabályozási elvek és tételek időt állóságát.

Nyilvánvaló, hogy az elvi jellegű, 2006 és 2008 között kidolgozott *Stratégiák és Jogalkotási Koncepció (NAMS JK, JK, Koncepció)*, valamint a konkrét – mintegy három évvel későbbi – normaszövegek funkciója eltérő. Összevetésük, komparatív elemzésük mégis – tudományos és jogtörténeti megközelítésben is – rendkívül izgalmas feladat, jelentős szakmai kihívás.

A dolgozat tartalomszabályozási fejezetében a *műsordíj* jogi természetének vizsgálatán keresztül kirajzolódik az egy jogintézményen belüli konvergencia léte, a műsordíj lényegéhez tartozó különböző – polgári-, média-, hírközlési- verseny- és szerzői jogi –, szempontok egymást kiegészítő összhangja, és e jogterületek eltérő szemléletéből eredő, egymással párhuzamosan létező értelmezések megnyilvánulása, a jogterületek integritása is.

3. Az értekezés *harmadik horizontális részét* képező kutatási témakör a mediaszabályozáshoz kapcsolódó *szerzői jogi terület egyes jogintézményeit* vizsgálja. A digitális technológia elterjedésével különös jelentőségre szert tett szerzői jog terén sorra látnak napvilágot vagy kerülnek felülvizsgálatra az audiovizuális médiát is érintő szerzői jog tartalmú irányelvek, illetőleg találkozunk az Európai Unió Bírósága által hozott döntésekkel, amelyek a nyilvánossághoz közvetítés szerzői jogi szempontjait a médiajogi megítéléshez⁵ közelítik.

---

⁴ A médiatörvények alatt szűk értelemben az Smtv.-t és az Mttv.-t, legszűkebb értelemben az Mttv.-t kell érteni.

⁵ Az értekezés terjedelmi okokból sem dolgozta fel a magyar szerzői jogi kodifikáció legújabb, az értekezés kéziratának lezárását követően elfogadott hazai közös jogkezelési törvényt és annak végrehajtása tárgyában megjelent kormányrendeletet, (e hazai jogforrásokat a kodifikációs és szakmai elképzelések ismertetésével készíti elő), továbbá csak utalást tartalmaz a 2016 szeptemberében napvilágot látott uniós digitális szerzői jogi irányelvi javaslatra és rendeletre.

KUTATÁSI FELADATOK ÉS TUDOMÁNYOS CÉLKITŰZÉSEK

1. Médiaszabályozás és alternatív módszerek

A dolgozat az alternatív szabályozási módszerek és modellek, így az ön-, és társszabályozás, valamint a „jobb szabályozás” és a ’best practice’ eszközeinek részletes elemzésével kíván rávilágítani *e szabályozási rendszerek állami-jogi szabályozás melletti kiegészítő jellegére és egyre növekvő jelentőségére.*

2. NAMS és a létrejött hazai mediaszabályozás

A dolgozat *legfőbb célja és vállalása* az átfogó mediaszabályozási reform keretében született médiajogi dokumentumokban megfogalmazott elvek és tételek megjelenésének vizsgálata a 2010-től felállt új médiarendszerben, a több éves szakma-szemléleti és elvi folytonosság kimutatása a jelenlegi magyar mediaszabályozással. A kutatás alapján joggal tehetők fel a dolgozatot leginkább foglalkoztató következő kérdések:

- 1) Kimutatható-e összefüggés a 2006-2008 közötti átfogó mediaszabályozási reform során létrejött jogi dokumentumokban megfogalmazott szabályozási szándék és a jelenlegi magyar mediaszabályozási rendszer között?
- 2) Amennyiben igen, úgy e jogi dokumentumok mely szabályozási célkitűzései, elvei és tételei azonosíthatóak a 2010-ben létrejött magyar mediaszabályozásban?
- 3) Mely médiajogi rendelkezésekben élnek tovább a reform során született szabályozási célok és elvek? Végül pedig
- 4) melyek azok a tíz évvel ezelőtti *Stratégiákban* és a *Jogalkotási Konceptióban* rögzített szabályozási célkitűzések és elvek, amelyek a 2010-től felállt mediaszabályozási rendszerben már aktualitásukat veszítették, átalakultak vagy nem élnek tovább?

Az értekezés ennél fogva, nem egyszerűen a *NAMS és a JK*⁶ létrejöttének körülményeit, szemléletét és módszereit mutatja be, illetőleg főbb szabályozási elveinek ismertetését tekinti *elsődleges feladatának*, hanem az elemzett jogi dokumentumokban megfogalmazott *szabályozási célok, elvek, tételek és összefüggések továbbélésének összegző dokumentumaként kíván szolgálni.*

---

⁶ A dolgozat a NAMS JK szövegéből kiindulva végzi el a kutatást, de több esetben a Jogalkotási Konceptió „mögé” is tekint és a NAMS eredeti, társadalmi vitára bocsátott szövegéhez nyúlik vissza, kiegészítve ezzel a Jogalkotási Konceptió végleges elgondolásait.

A médiaszabályozási rendszer szabályozási pilléreken nyugvó megalapozásának, a konvergáló jogterületek egymásra hatásának, valamint a digitális átállás jelentőségének – beleértve a rádiós digitális átállás szükségességét is –, igazolása a dolgozat másik célkitűzése.

3. Határos jogterületek

A NAMS JK által a tartalomszabályozás részeként megfogalmazott, az *audiovizuális médiával határos szerzői jogi szabályozási tárgykörök és jogintézmények* a digitalizációval megnövekedett jelentőségüknél és terjedelmüknél fogva önálló részben kerülnek kifejtésre. A dolgozat a *Jogalkotási Konceptcióban* szereplő szerzői jogi célrendszert, elveket és szemléletet veti össze az audiovizuális médiaszabályozás eltérő célkitűzéseivel, szabályozási szempontjaival és terminológiájával, mintegy bevezetve a hazai szerzői jogi törvény 2011. évi módosítását, valamint a közös jogkezelés 2014. évi irányelvének és hazai implementálásának kérdéskörét.

A *közszolgálati médiavagyon* és az *archívumok szerzői jogi kérdései*, valamint a *műintegritás* kapcsán a dolgozat e jogintézmények média- és szerzői jogi szempontú elemzését, az eltérő megközelítésből fakadó kollízió feloldásának lehetőségeit vizsgálja.

SZERKEZET ÉS KUTATÁSI MÓDSZEREK

Az értekezés bevezető gondolatait követően 11 fejezetre tagolódik és a kutatási eredményeket összegző megállapításokkal, következtetésekkel zárul.

A dolgozat munkamódszere az egyes szerkezeti egységek, fejezetek tartalmától függően változik. Az értekezés a médiajogi reform jogi dokumentumainak bemutatása tekintetében – alapvetően a jogtörténeti jellegből adódóan is – jelentős részben leíró és összehasonlító elemzés. E két módszer mellett – különösen az alternatív szabályozási modellek, valamint a médiajoggal összefüggő egyes határos jogterületek jövőbe mutató jogintézményei tekintetében (műsordíj jogi természete, a közös jogkezelés kérdésköre) – a dolgozat részletes dogmatikai elemzésbe bocsátkozik, ebből következően e fejezetek szerkezete, stílusa, jellege is eltér a komparatív részekétől.

A dolgozat több esetben gyakorlati szempontból is megvilágítja az adott jogintézményt (pld. médiaszolgáltatói – műsorterjesztői megállapodás létrehozatali

folyamata a műsordíj kérdéskörében), azaz a leíró és komparatív módszer mellett az adott jogintézmény teljes feltérképezésére törekszik.

A dolgozat fő gerincét adó (*NAMS JK*, és a 2010-ben létrejött médiaszabályozás) komparatív rész hangsúlyozottan nem az 1996-os médiatörvény és a *Stratégia* szabályozási elképzeléseit veti össze, hanem kifejezetten a digitális technológia eredményeként kialakult új szabályozási szemléletet, célokat és tételeket hasonlítja össze a 2010-ben létrejött médiaszabályozási rendszerrel.

A dolgozat leíró jelleggel betekintést enged a 2006 és 2008 közötti médiareform „kulisszatitkaiba”, a *Stratégiák* és más jogi dokumentumok létrejöttének időszakába, a reform munkamódszereibe, valamint a hazai szerzői közös jogkezelés rendszerét 2011-ben átvilágító és a szabályozási célokat megfogalmazó folyamatába. E fejezetek hangvétele, stílusa a tudományos munkától talán szokatlan módon közvetlen, a személyes tapasztalatok okán mondhatni néhol bensőséges.

A kutatás módszertana szerint a tartalom, a „közszolgálatosság”, a versenyszabályozás, az intézményrendszer, valamint a médiafinanszírozás fejezetekben először bemutatásra kerülnek a vonatkozó *NAMS JK* elvek és tételek, szabályozási szándék, célok, majd az adott fejezet végén a megvalósult szabályozás rendelkezései – a jogszabályhelyekre történő hivatkozással.

Az új médiaszabályozás⁷ rendelkezéseinek részletes kifejtése, elemzése sem tárgya az értekezésnek. A dolgozat a létrejött szabályozás ismertetését, adott esetben kritikáját csak azon rendelkezések, illetve jogintézmények tekintetében rögzíti, (vagy adott esetben a szabály hiányára utal), amelyek esetében a *Stratégiákban* lefektetett szabályozási szándék, cél, valamint a létrejött normaszöveg között jelentős eltérés mutatkozik. Az értekezéshez függelékben csatolt Megvalósulási Táblázat szemlélteti a *JK* stratégiai célok és a létrejött szabályozás közötti kapcsolatot.

Az egyes jogintézmények, szabályozási megoldások esetében a dolgozat véleményt is formál a hatályos médiaszabályozásról, de nem bocsátkozik a médiatörvények hatályba lépését követő, elsősorban politikai jellegű hazai és külföldi bírálatok megítélésébe.

---

⁷ A dolgozat az Smtv. hatályos, az Mttv. 2014. évi CVII. törvénnyel módosított 2015. január 1-től hatályos szövegét veszi alapul; az Smtv. és az Mttv. ettől eltérő hivatkozásait pedig – a megfelelő részeknél – jelöli.

A *műsordíj* ugyan szerzői jogi eredetű, és először a *DÁS*-ban jelent meg, jelenleg alapvetően mégis a médiajogi tartalomszabályozás részét képezi, ezért a tartalomszabályozási fejezetben kerül tárgyalásra.

A *határos jogterületekkel* kapcsolatos horizontális témakörben a *szerzői közös jogkezelés* jogfejlődésének kutatásához a *NAMS* háttér tanulmánya szolgáltatott kiinduló alapot, beható elemzésére és a kutatás tovább vitelére pedig az önálló közös jogkezelési irányelv, valamint a hazai implementálás előkészületei nyújtottak inspirációt.

Az értekezés a közösségi és tagállami jogforrások, nemzetközi egyezmények, hazai jogszabályok alapján valamennyi témakörben – azok jellegétől függően – feldolgozza a magyar és külföldi szakirodalom eredményeit, az Európai Unió Bíróságának gyakorlatát, támaszkodik az Alkotmánybíróság vonatkozó határozataira, a hazai bírói gyakorlatra, valamint a versenytanácsai döntésekre és a Szerzői Jogi Szakértői Testület szakvéleményeire.

Az értekezést összefoglaló megállapításokkal és következtetésekkel zárom, illetőleg a korszerű szabályozás jövőjéről egyfajta víziót vázolok fel.

A dolgozat 19 ábrát illeszt az adott szövegrészekhez, mintegy illusztrálva a szöveg képi megjelenítését; a Megvalósulási Táblázat pedig a függelékben kapott elhelyezést.

KUTATÁSI EREDMÉNYEK ÖSSZEGZÉSE

A dolgozat kutatási eredményei és következtetései a főbb témaköröknek megfelelően

1. A vizsgált időszak stratégiákkal kapcsolatos megállapításai és a jövő médiajogalkotása szempontjából megfontolandó következtetések;
2. A modern szabályozási tendenciák szerepe a média jogi szabályozásában;
3. A határos jogterületek és a médiajog szabályozási kapcsolódásai kutatási területek köré csoportosíthatók.

1. Stratégiaalkotással kapcsolatos megállapítások

A *NAMS* és a *Jogalkotási Konceptió* megalkotásának célját az Európai Unió médiaszabályozásával koherens, a digitális korszak vívmányaihoz rugalmasan alkalmazkodni képes magyarországi médiaszabályozási reform elvi megalapozásában, fő irányainak kijelölésében, illetőleg a kodifikációs feladatok előkészítésében fogalmazta meg.

1. A *média jogalkotás új elvei, tételei és szabályozási irányai* először a *NAMS* szakmai vitaanyagban, majd a véleményeket összegző *NAMS Jogalkotási Konceptióban* fogalmazódtak meg.

2. A *média jogalkotás új módszertana*, stratégiai megalapozása korábban nem volt ismert a hazai szabályozás gyakorlatában, de a digitális korszak kihívásai feltétel nélkül szükségessé tették az integrált szemléletet, mind a hírközlési piac, mind pedig a médiaszektor átfogó felmérését, az analóg rendszerek helyzetelemzését.

3. A *digitális technológia* a médiaszolgáltatás és műsorterjesztés eszközrendszerében olyan *lényegi műszaki változásokat* hozott, amelyek *a média hazai szabályozását is alapvetően új alapokra helyezték*.

4. Egyértelművé vált, hogy az *első hazai médiatörvény nem tudja kezelni a földfelszíni digitális televíziózásra való átállás következtében előállt technológiai változásokat*, – többek között –, a frekvenciaszűkösség jelentős csökkenését, a fogyasztói szokások interaktívvá válását, a terjesztői piac versenyét és a közszolgálati műsorszolgáltatás előtt álló feladatok megoldását.

5. A dolgozat egyik lényegi megállapítása, hogy a technológiai robbanás, a földi analóg rendszerek *digitális átállása*, az egymással konvergáló hírközlési- és médiapiaci folyamatok – más uniós tagállamokkal ellentétben –, Magyarországon *átfogó és radikális, szemléletében újszerű, és alapjaiban is korszerűsödött törvényi szintű szabályozási váltást indokoltak*; már nem volt elegendő a korábbi törvényi környezet folytonos módosítása.

6. A technológia változásainak jelentős mértékben kitett *média* a hosszú távon is életképes jogalkotás érdekében, igényli a piaci folyamatok átfogó vizsgálatát, az aktuális társadalmi, gazdasági, kulturális és politikai folyamatok figyelembevételét, a szabályozás közgazdasági, jogi irányainak és célkitűzéseinek stratégiai kijelölését, azaz a *teljes körű média-jogalkotás rendszer-szemléletű, stratégiai megalapozását*. Ennek hiányában a jogi szabályozás csupán az előző törvényalkotás hiátusának

részleges pótlására, jogalkotási és szerkesztési hibáinak eseti orvoslására szorítkozhat.

7. Az *audiovizuális tartalom előállítása* területén a *Koncepció* víziójával egyezően a színvonalas, értékes tartalom szerepe az elmúlt időszakban *felértékelődött*, a média-értékláncban a hangsúly a két kevésbé szabályozott „láncszemre”, a tartalomra és a fogyasztóra helyeződött át.

8. A létrejött *tartalomszabályozás* a végleges AVMS irányelvet – a kezdeti bizonytalanságokat követően – megfelelően implementálta a hazai médiaszabályozásba.

9. A *tartalomkínálat a műsorarchívumok digitalizálása révén* – még az archívumok teljes egységesülése nélkül is –, jelentősen *bővült*, és e bővüléshez hozzájárult a megvalósult szabályozás tartalom-előállítást támogató, átgondolt rendszere.

10. A tematikus szegmens – a sokszereplős hazai lineáris médiaszolgáltatási piac mellett már a *NAMS JK* létrejöttékor – is dinamikus növekedést mutatott; így látszott, hogy a szakosított csatornák várhatóan a reklámpiacból egyre nagyobb részt fognak kihalászni. *A tematikus csatornaszám növekedéséhez, a szakosított tartalom-kínálat bővüléséhez a korábbi tiltó rendelkezések feloldásával a NAMS JK nyomán a médiaszabályozás jelentős mértékben hozzájárult.*

11. A *műsordíj* érvényesítésének lehetősége értelemszerűen *átrendezi* a két évtized alatt kialakult *üzleti modellt* a két *JBE* médiaszolgáltató és a terjesztők viszonylatában.

12. A *Koncepció* a *közszolgálatosság eszméjét és céljait kitüntetett figyelemmel kezelte*. A megvalósult szabályozás a közszolgálati médiaszolgáltatást méltó helyén kezelve, a rá irányadó rendelkezéseket *megkülönböztetett szabályozási környezetbe, önálló részbe* illesztette.

13. *A közszolgálati médiaszolgáltatás NAMS JK-ban* célzott „*reklámtalanításának*” a 2010. évi szabályozás idején már több okból sem volt realitása. Egyfelől a gazdasági – pénzügyi válság, a „*reklámtörta*” jelentős zsugorodása, másfelől pedig a közszolgálat *Koncepciótól* eltérő finanszírozási rendszere vetettek gátat a közszolgálati médiaszolgáltatás fokozatos és részleges reklámmentesítésének.

14. A *kialakított közszolgálati szabályrendszer* – beleértve a közszolgálati célkitűzéseket, a szervezeti, intézményi struktúrát, a törvényileg rögzített feladat- és hatásköröket, az összeférhetlenségi előírásokat, valamint a gazdálkodásra vonatkozó rendelkezéseket –, *alkalmas* a korábban is megfogalmazott *közszolgálati*

célok megvalósítására. A közszolgálati médiával szembeni társadalmi elvárások teljesítése nem a létrejött szabályozáson múlik. *A közszolgálati média csak a szabályok helyes értelmezése, a törvényben megfogalmazott elvekkel összhangban álló alkalmazása esetén tudja betölteni küldetését.*

15. Az *átviteli rendszerek*, a műsorterjesztés piacán a *NAMS JK* tovább élénkülő versennyel számolt. A digitalizáció, a fejlettebb tömörítési technikák hozzájárultak a *platformok versenyének további élénküléséhez*, a csomagrendszer helyett a fogyasztók egyedi csatornaválasztásához, továbbá az új szolgáltatások (online tartalmak, *OTT* szolgáltatások *VoD*, *PVR*, *timeshifting*, stb.) és tartalomformátumok (*HDTV*, *mobil-TV*) elterjedéséhez. Az interaktivitás, valamint az egyénre szabhatóság nyújtotta lehetőségek mindezekkel együtt egyre népszerűbbekké váltak. Mindezen folyamatok a *platformsemlegesség* elvének deklarálása mellett megjelennek az új szabályozásban is.

16. A reklámszabályozás hazai rendszere az uniós reklámszabályozás átrendeződésének következtében „sokszínűvé” vált, de lényegében a hazai sajátosságokhoz igazodva követi az *AVMS* irányelvi rendelkezéseit; a kereskedelmi kommunikáció új formái az új médiatörvény részeivé váltak.

17. A *Koncepció* olyan *felügyeleti-hatósági modell* létrehozását szorgalmazta, amely képes felkészülni a konvergencia-kihívásokra, és amelynek meghatározó elemei a függetlenség, a szakmaiság és a szolgáltató jelleg. A 2010-es médiaszabályozás – elnevezésében is – konvergens, integrált felügyeleti hatósági intézményt hozott létre; szervezeti önállósága, függetlensége, önálló hatásköre, feladatai, illetőleg az összeférhetetlenségre vonatkozó előírások törvényi szinten kétségtelenül biztosítottak. A Médiaombudsman státuszával és hatáskörével kapcsolatban felmerült alkotmányossági aggályok, majd a módosított szabályozás, jelenleg is felvetik e jogintézmény létének szükségességét.

18. A jövő médiafogyasztási szokásait illetően a médiatudatosságra való nevelés és a médiaismeretek oktatása a stratégiai szándékkal egyezően a szabályozásban is megjelent és a hatóság tevékenységében is jelentős tényezővé vált.

Összességében a dolgozat komparatív elemzése igazolja a *NAMS Jogalkotási Koncepció* elveinek és tételeinek, valamint a kész normaszöveg több esetben tapasztalható egybecsengését. A Megvalósulási Táblázatban feltüntetett 73 összehasonlított tétel alapján kimutatható, hogy 41 lényegi egybeesés van a *NAMS*

JK eredeti szabályozási szándéka és a megvalósult szabályozás között, továbbá 17 esetben az eredeti célok némileg módosult formában jelennek meg a törvények szövegében. Az értekezésben 15 vizsgált tétel tekintetében – részben a dolgozatban megjelölt objektív okok, részben pedig az időközben véglegesített uniós irányelv következtében egyértelművé vált szabályozási szándék miatt – van eltérés vagy kevésbé jelentős különbség az eredeti szabályozási szemlélet és a létrejött szabályozás között. Lényeges a változás – mások mellett – a médiaszabályozás tárgyi hatálya, a médiaszolgáltatások közötti különbségtétel a törvényi szabályozás helye és ideje szerint, a lekérhető szolgáltatások regisztrációja, a közszolgálati feladatok meghatározása, illetőleg a közszolgálati média már említett „reklámtalanítása” kérdéskörökben.

Az értekezés e témakörében a kutatás alapján megállapítható, hogy a *NAMS* a magyar média jogalkotás eddigi történetében az első olyan koncepcionális elemzés, amely piacfelméresem, az akkori korszerű médiaszabályozási elveken és ismereteken nyugszik, valamint nyilvános szakmai-társadalmi vitában formálódott és megtalálta azokat a kompromisszumos szabályozási megoldásokat, amelyek a jelenlegi, többszintű és hosszabb távon is „életképes” médiaszabályozási rendszer létrejöttéhez vezettek. Leszögezhető, hogy manapság a sajtó nem a médiaszabályozás elégtelenségétől hangos. A médiában tapasztalt hazai visszasságokat nem a szabályozás, illetve vélt, esetleg valós hibái indukálják, hanem az „*in fraudem legis*” elve, azaz a jogszabályok kijátszására, megkerülésére irányuló törekvés, vagy éppen a szabályok sajátos értelmezése és alkalmazása.

2. A modern szabályozási tendenciák szerepe a média jogi szabályozásában

1. A médiaszabályozás korszerű szemléletét, egyre korszerűsödő módszereit a médiareform dokumentumai magukon hordozzák.
2. A szakmai civilszervezetek aktivitása révén a gyakorlatban is feltűntek a *médiaszabályozás új, alternatív módozatai*, a már működő önszabályozó szervezetekkel való együttműködés lehetőségei, így különösen a társszabályozás igénye, amely – összhangban az *AVMS* irányelv rendelkezéseivel – az új médiatörvényben is szerephez jutott.
3. Az EU kezdeményezései és az új szabályozási módszerekkel kapcsolatos hazai médiajogi szabályozás is igazolta, hogy a *hagyományos jogi szabályozás csak az*

alternatív szabályozási módszerekkel együtt képes megfelelni az új korszak, a digitális médiakörnyezet kihívásainak. A jövő komplex szabályozási igényének kielégítése jelentős mértékben függ majd az állami szabályozási rendszerek, illetőleg az alternatív ön- és társszabályozás, valamint a „better regulation” együttes működésétől, ez utóbbiak különböző jogalkotási és döntés előkészítő folyamatokba való beépülésétől.

4. Minden esetre az már most megállapítható, hogy a jövő jogi szabályozása egyre aktívabban igényli az ön- és társszabályozás alkalmazását, valamint a „jobb szabályozás” érdekében kifejlesztett eszközöket és módszereket. Az *AVMS irányelv* felülvizsgálati Javaslata konkrét intézkedéseket is megfogalmaz a „jobb szabályozás” az utólagos értékelés, az érdekeltekkel való konzultációk, továbbá a hatásvizsgálat szükségességéről, illetőleg a minőségi jogalkotás érdekében az ön- és a társszabályozás eszközeinek alkalmazásáról.

5. A fejlődés iránya – vélhetően – az állami jogalkotó szervek és az önszabályozó szervezetek közös szabályozási gondolkodása, közös szabályozási célok meghatározása és megvalósítása, a tényleges együttes szabályozás felé tart, valamint lassan helyet követel magának a jogi oktatásban is.

3. A határos jogterületek és a médiajog szabályozási kapcsolódásai

A NAMS Jogalkotási Koncepció olyan, *sokszereplős, versenyalapú, innovatív média szektor* szabályozási alapját kívánta megteremteni, amely biztosítja az információk hatékony továbbítását, a fogyasztók sokszínű tájékoztatását és tartalmas szórakoztatását, valamint hozzájárul a kapcsolódó iparágak sikerességéhez.

1. A kutatás eredményeként meg kell állapítani, hogy a *szabályozási konvergencia* szükségessége már a média-jogalkotás első fázisában, a stratégiai megalapozásban jelentkezett, majd a 2010-es mediaszabályozásban teljesedett ki.

2. A konvergens média-, és hírközlési piac Mttv. szerinti szektorális versenyszabályozásához egyfelől a tudományos elemzések és piaci vizsgálatok, másfelől a *NAMS*-hoz készült versenyjogi tanulmány, végül pedig az ágazati vizsgálat eredményei egyértelműen hozzájárultak; a mediaszabályozásnak a jövőben is alapoznia kell a tudományos kutatás időszerű elméleti megállapításaira és gyakorlati tapasztalataira.

3. A kutatás a *határos jogterületek közelítése* kapcsán, de a műsordíj és a szerzői mű egységének vizsgálatán keresztül különösen is kimutatja, hogy a jogterületek konvergenciája, adott esetben átfedése, egyetlen jogintézmény tekintetében *sem vezethet odáig, hogy egymás szabályozási kompetenciájába tartozó kérdéseket rendezzenek.*
4. Az egyes jogterületek eltérő szemléletmódja, különböző szabályozási célkitűzései, terminológiai rendszere és jogi logikája – a jogterületek egymásra való hatása mellett is –, szükségszerűen igényli és meg is alapozza az adott jogterületek önállóságát, *integritásuk megőrzését*, valamint a jogterületek egyes átfedő jogintézményei közötti összhang megteremtésének szükségességét.
5. A szerzői művek létrejöttét és felhasználását inspiráló új technológiák a *közös jogkezelés* mintegy két évszázados *rendszerét is új kihívások elé állítják*, a már kialakult szervezeti modellek és a szerzői művek hasznosulási folyamatának újra gondolására ösztönzik a szerzői értéklánc valamennyi szereplőjét.
6. A 2014-ben elfogadott *közös jogkezelési irányelv* korábban ismert főbb irányainak megfelelő szerzői jogi szabályozás a hazai közös jogkezelő szervezetek működésének és gazdálkodásának átláthatóságára vonatkozó rendelkezések beépítésével, a jogi monopólium megszüntetésével és a nyilvántartási szabályok korszerűsítésével már a 2011. évi Sztj. módosítással elkezdődött.
7. A közös jogkezelés rendszerének modernizálása az irányelv implementálásával, a közös jogkezelésre vonatkozó törvény hatályba lépésével megvalósultnak tekinthető. A *digitális egységes piacon* a szerzői jog jövőbeni szerepéről *megjelent irányelvi és rendeleti javaslat* pedig a két jogterület integritásának megtartása mellett, még inkább *közelíti egymáshoz az audiovizuális média és a kapcsolódó uniós szerzői jogi szabályozást.*

Összességében

1. a folyamatosan megújuló médiaszabályozásnak a jövőben is meg kell küzdenie a megállíthatatlan technológiai fejlődés újabb és újabb vívmányainak médiajogi relevanciájával és azzal a kihívással, hogy a kizárólagos jogi szabályozás egyedül képtelen megfelelni az egyre bonyolultabb médiarendszer kezelésének.
2. A hírközlés egyetemleges keretszabályozásához hasonló egyetemleges médiaszabályozási keretrendszer, az ágazatokon átívelő horizontális médiaszabályozás létrehozásának szükségességét – többek között – a világszerte

különböző nemzetállami szabályrendszerek és a többszintű, heterogén médiapolitika (nemzeti, regionális és nemzetközi) egységesítése indokolja.

3. A keretrendszer kialakulását ugyanakkor több tényező is késlelteti. Jelenleg nincs közös álláspont – egyebek mellett – a médiatulajdon, az internet szűrése, valamint a cenzúra kérdéseiben.

4. A média gazdasági és kulturális jellege, valamint e kettős természet közt feszülő ellentét a jövőben is meghatározza a jogi szabályozás irányát.

5. A globalizált világ folyamatai, a piac törvényei fokozatosan, de biztosan áttörik a hagyományos jogi szabályozási struktúrák korlátait. A jövő médiájának szabályozási sikere – mások mellett –, a jogi szabályozás belső konfliktusainak feloldásában, a határos jogterületek egymásra figyelő rendszerében és a különböző szabályozási modellek egymásra találásában rejlik.

AZ ÉRTEKEZÉSBEN HIVATKOZOTT JELÖLTI PUBLIKÁCIÓK

KÖNYVEK

- 1. Médiajogi írások** 2005. Új Mandatum Könyvkiadó, Membrán Könyvek 17., 300 o.
- 2. A média-értéklánc szerzői jogi vonatkozásai** 2012. MTMI (szerzőtárs: dr. Grad-Gyenge Anikó) 138 o.
- 3. Közös jogkezelés az audiovizuális médiában** 2014. MTMI (szerzőtárs: dr. Grad-Gyenge Anikó) 170 o.

TANULMÁNYOK

1. A sajtó európai szabályozása

Magyarország az ezredfordulón, Stratégiai tanulmányok a Magyar Tudományos Akadémián „Az információs társadalom és a jog átalakulása” Budapest, 2002. Glatz Ferenc (szerk.) 353-388.o. Átdolgozott változat megjelent: Budapesti Közgazdaságtudományi Egyetem, Média gazdaságtan – Médiaszabályozás Szöveggyűjtemény AULA 2002. Gálík Mihály (szerk.) 91-128.o.

In Médiajogi írások 2005. ÚMK 36-86. o.

2. A sajtójog aktuális kérdései

A Magyar Tudományos Akadémia és a Magyar Jogászegylet által Budapesten, 2000. szeptember 4-5-én rendezett „Információs társadalom hatása a jogrendszerre” című konferencián elhangzott előadás alapján készült tanulmány. Megjelent: Magyarország az ezredfordulón, Stratégiai tanulmányok a Magyar Tudományos Akadémián „Információs társadalom és jogrendszer” című kiadása, Budapest 2002. Glatz Ferenc (szerk.) 105-122.o. Bírák Lapja, XII. évfolyam 2001.1. Magyar Bírói Egyesület dr. Uttó György (szerk.)

In: Médiajogi írások 2005. ÚMK 11-36. o.

3. Az önálló sajtótörvény problematikája és a kormányzati irányítás

Infokommunikáció és Jog 2004/4.,

Acta Humana 2005. 10. évf.1. sz. Bokorné Szegő Hanna (főszerk.) 33-51.o.

In: Médiajogi írások 2005. ÚMK 139-168.o.

4. Jogi intézményrendszer a médiában

Acta Humana – Emberi jogi közlemények 30. 1998. Emberi Jogok Magyar Központja Közalapítvány, Bokorné Szegő Hanna (főszerk.) 37-41.o. In: Médiajogi írások 2005. ÚMK 179-186. o.

5. A médiatörvény gyakorlati tapasztalatai

XI. Jogász Vándorgyűlés – Országos Jogászegyleti Konferencián (1997. Gyula) elhangzott korreferátum szerkesztett változata Magyar Jogászegylet kiadványa (Máthé Gábor szerk.) 1997 117-122.o. In: Médiajogi írások 2005. ÚMK 171-179.o.

6. A digitális műsorszolgáltatás jogi kérdései

„Tudósítók Világtalálkozója” című konferencián elhangzott előadás (2004. Nyíregyháza) szerkesztett változata megjelent: Magyar Reklám 2004. november, In: Médiajogi írások 2005. ÚMK 200-210.o.

7. Karácsonyi meglepetés – az új médiatörvény tervezetének kritikája

Lapkiadás és Média piac VI. évf.1-2 sz. 2009. január-február

8. Közös jogkezelés és mediaszabályozás

Emlékkönyv Ficsor Mihály 70. születésnapja alkalmából barátaitól Szent István Társulat Budapest, 2009 Tattay Levente (szerk.)

9. Digitális átállás – Meddig?

Infokommunikáció és Jog 50. 2012/3. HVG-ORAC 128-133 o.

10. A műsordíj jogi természete

MTMI felkérésére készült tanulmány 2014. 57 o.

11. Az önszabályozás szerepe a modern szabályozási struktúrákban

ÖRT felkérésére készült tanulmány 2015. Megjelent: [www.ort. online: 51 o.](http://www.ort.hu/images/Pdf/%C3%96RT_Tanulm%C3%A1ny_FINAL_SARKADY.pdf)
http://www.ort.hu/images/Pdf/%C3%96RT_Tanulm%C3%A1ny_FINAL_SARKADY.pdf

12. Emberi méltóság és a reklám

ÖRT – Médiatanács 2016. évi közös projektje keretében készült tanulmány, várható megjelenés: 2017. tavasz.

UNIVERSITY OF SZEGED

Faculty of Law and Political Sciences, Faculty of Law and Political Sciences

STRATEGIES AND LEGISLATION

**The past decade of media- and related copyright legislation in
Hungary**

Doctoral thesis

DR. SARKADY ILDIKÓ

Supervisor:

Dr. Blazovichné Dr. habil. Gellén Klára PhD

Szeged, 2016

Manuscript closed: 2016. április 30.

*“In reality media is social power in its own right,
and not just the reflection of other powers.”*

Robert W. McChesney⁸

---

⁸ Robert W. McCHESNEY: *The Problem of the Media: U.S. Communication Politics in the Twenty-First Century* (KOLTAY András – NYAKAS Levente) Complex, Budapest, 2012.

TABLE OF CONTENTS

INTRODUCTION AND ACTUALITIES	4
RESEARCH TOPICS	5
RESEARCH TASKS AND SCIENTIFIC OBJECTIVES	8
STRUCTURE AND RESEARCH METHOD	9
SUMMARY OF FINDINGS	11
PUBLICATIONS OF THE CANDIDATE REFERRED TO IN THE THESIS	19

INTRODUCTION AND ACTUALITIES

Researching the U.S. media politics in the 21st century, *McChesney* finds that the first problem of media deals with the content of media itself, and an even larger problem deals with the structure that generates the content. This thesis – agreeing with this statement – follows the most important steps of media regulation of the past decade in Hungary from the media regulation reform of 2006 to the present day, and analyzes the pertaining copyright codification from the viewpoint of content regulation.

The questions of media regulation, how to learn from regulatory mistakes of the past, and studying the new trends are stable research field of professional circles dealing with media regulation. The actuality of the central topic of this thesis is provided for by the period of one decade of the media regulation in Hungary, and the half decade of the practices of the present media regulation regime.⁹ This perspective turned out to be sufficient to analyze the media regulatory principles found in NAMS, the basis of the present media regulation, and the Legislative Concept, which is the essence of it, and its appearances, or the reason for its absence.

The revolutionary technological changes and the digitization led to a continuing transformation of media and telecommunication toolkits from the second half of the past century, to the establishing of the ‘hardware’ of media regulation, the European regulatory system of digital dissemination platforms and technical solutions. The renewed, highly diversified toolkit made necessary the reconsideration of the content rules in the European Union, and led to the adoption of the ‘software’ of media regulation, the content regulation directive (The Audiovisual Media Service Directive AMSD). The digital directives of the

---

⁹ By media regulation regime we refer to the provisions of the Fundamental Law on the press and on audiovisual media (Freedom and responsibilities, Article IX.), moreover the pivotal and non-pivotal acts that pertain directly to the legal affairs of the media (Dtv., Smtv., Mttv., Eht.).

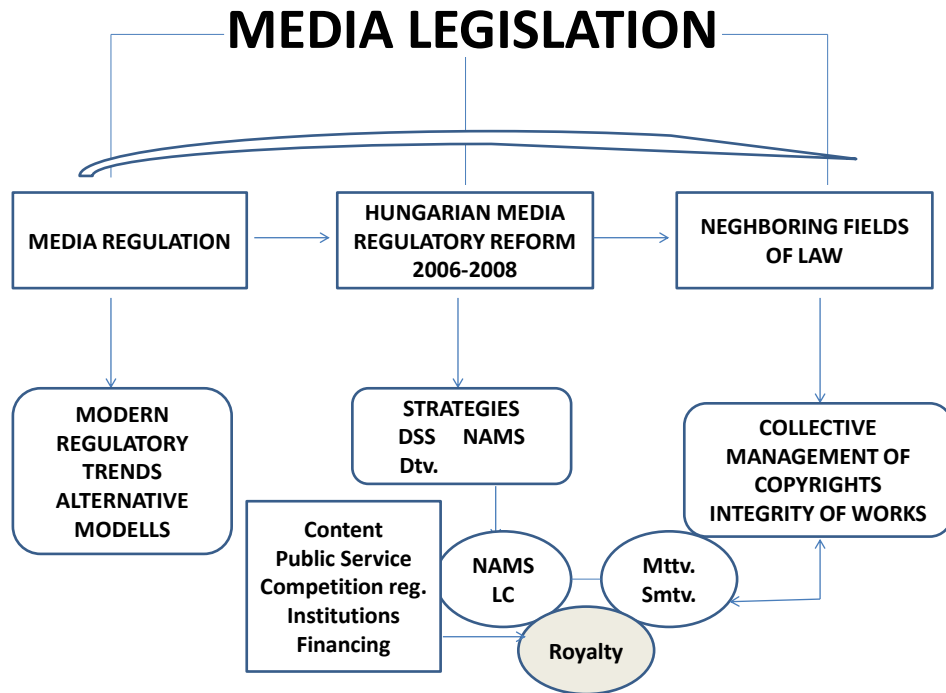

European Union of 2002 and the preparation of the AMSD directive had an essential impact on Hungarian reform, on the Strategies [(Digital Switchover Strategy (DSS), and also on the NAMS and the Legislative Concept (NAMS LC)], on the development of the digital laws, and the development of the multi-level media regulatory system in force.

The thesis analyzes the present Hungarian media regulations in a historical perspective; and aims to show: the new regulatory system adopted just after some months of governmental change in 2010 is the outcome of media regulatory reform and codification processes originally supported by a political consensus, well-established by media market researches, strategies, and supported by studies scanning the neighboring legal fields.

RESEARCH TOPICS

The choosing of the topic is unusual; this thesis processes several, horizontally and vertically connected topics, and hence the actuality of the topics, the structure of the essay and the research method, and – naturally – the findings and the conclusions of the research are multilayered.

Horizontally and vertically connected topics

The three horizontal topics of this thesis are the most important steps of the ten years of Hungarian media regulation, and the connected neighboring areas of the law, primarily the area of copyright legislation.

The first horizontal topic – the general introduction to media regulation and the analysis of modern regulatory structures – is followed by analysis and main findings of the Hungarian media regulation reform between 2006-2008, which constitutes the focus of the research; the third main topic is the study of the neighboring legal fields of media law, primarily the analyses of the certain legal institutions/concepts of copyright law related to media law.

The horizontal topics of this research with respect to certain legislative processes and their certain phases, and also to legal institutions/concepts are also going

“deep” vertically, in this sense the research seeks to achieve a complete mapping of the area.

1. The thesis in the general media regulation horizontal topic studies in detail the modern regulatory structures, the alternative models of self- and co-regulation, and the relationship of these models to governmental-legal regulations, as well as the methods and the newest tools of „better regulation”.

2. The „broad media regulation reform”¹⁰ horizontal topic forms the central part of this thesis, and presents in detail the process of the regulatory reform, analyzes the unusual legislative tools and methods in the formation of Strategies establishing the legal regulation, the essence and the relationship of the Strategies. This part of the thesis devotes a separate chapter to the *transmission technology regulatory pillar*, the legal preparation process of digital switchover, to regulatory goals and the main provisions of the “digital” act, as well as providing descriptions about professional polemics in connection with the digital switchover in radio media services. The legislative reform content regulation pillar reviews the target system, the principles, and the regulatory chapters (the proper content regulation, “public service”, competition law regulation, institutions and financing) of NAMS Legislative Concept, then compares all these with the multileveled Hungarian media regulatory system, and the institutions formed in 2010. The comparative study points out the regulatory intent, aims and items stated in the Legislative Concept appearing in media laws,¹¹ corrections made to underway, or the absence from the legal regulation and the causes thereof; the outcomes of the research are summarized in the Table of Realization in the appendix.

The basic topic of this research has a historical feature, because it considers and analyzes - also from the viewpoint of media history – the process and document of broad media regulatory reform started in the end of the summer of 2006, in a ten year perspective. It is obvious that the function of the Strategies and Legislative Concept (NAMS LC, LC, Conception) made between 2006 and 2008 conceptual in nature, and the factual – dated three years older – legislative text is different. Their

---

¹⁰ The term „media regulation reform” in this thesis shall jointly represent the strategic planning and the legislative duties regarding media regulation in a broader sense, and also that of digital transmission systems, and moreover, that of the broadcasting market.

¹¹ Media laws in this sense encompass the Smtv. and Mttv., and in the narrowest sense, only the Mttv.

comparison, comparative analysis – from the approach of academia and from the history of law – is still an exciting task, and a big professional challenge. In the content regulation chapter of the thesis the analysis of the legal nature of the program fee outlines the existence of a convergence in legal institutions, the harmony of different – civil law, media-, telecommunication-, competition- and copyright -, complementary aspects making the essence of program fees, and the parallel interpretations that arise from the different approaches of these areas of law, and the integrity of different fields of law surfacing.

3. The third horizontal research topic of this thesis gives the analysis of certain legal concepts of copyright in connection with media regulation. In the field of copyright law, which acquired a special importance with the spread of digital technology, copyright related directives including audiovisual media are adopted or revised one after the other, and we can also observe the decisions of the European Court of Justice, which approximates the copyright aspects to the assessment of media law¹² regarding communication to the public.

RESEARCH TASKS AND SCIENTIFIC OBJECTIVES

1. Media regulation and alternative methods

The essay – via the detailed analysis of alternative methods and models, like self-, and co-regulation, and the tools of “better regulation” and “best practice” highlights the *complementary nature to the governmental-legal regulation, and the increasing importance of these regulatory systems.*

2. NAMS and the adopted Hungarian media regulation

The *primal aim and undertaking* of this thesis is to analyze the appearance of the principles and theses defined in media law documents adopted in the frame of the

---

¹² For the reason of its limit,s this thesis does not deal with the latest achievement of the Hungarian copyright codification, the Hungarian collective management of copyright act and it's implementing regulations just adopted after the finish of the manuscript, (rather processing these sources of law through the review of codificational and professional theories), furthermore it merely makes references to the the proposals of digital copyright directive and regulation that have come out in September, 2016..

broad media regulation reform in the new media framework from 2010, and to demonstrate the multiannual continuity in professional-attitude and principles with the current Hungarian media regulation.

Based on the research the following questions seem to be the most adequate:

- 1) Is there any evidence of correlation between regulatory intent defined in the legal documents of the broad media regulatory reform between the years of 2006-2008 and the present Hungarian media regulation system?
- 2) If there is any, then which regulatory objectives, principles and thesis of these legal documents referred to may be identified in the Hungarian media regulation adopted in 2010?
- 3) In which media law provisions do the principles and theses born during the reform survive? And finally,
- 4) Which are the regulatory goals and principles contained in the Strategies and the Legislative Concept that have since then lost their relevance, been altered or phased out under the new media regulations framework of 2010?

In consequence, the thesis presents not only the circumstances of creation, the approach and methods of NAMS and the LC,¹³ and its main objective is not only to describe the main regulatory principles of this documents, rather it aims to provide a summary document of the remaining regulatory aims, principles and theses defined in the abovementioned legal documents. The other objective of the thesis is to prove the media regulation framework as being established upon regulatory pillars, the mutual effects of converging areas of law on one another, and the importance and necessity of the digital switchover.

3. Neighboring areas of law

The *legal concepts and regulatory domains of copyright law related to media law* defined in NAMS LC as a part of the content regulation, because of their increased importance and length following digitization, will be explained in a separate part of

---

¹³ The thesis initiates from the text of the NAMS LC, but in many cases, it also looks „beyond” that, and reaches back to the original text of NAMS meant for societal debate, therefore extending the scope of the final LC.

the thesis. The essay compares the copyright objectives, principles and approaches found in the Legislative Concept and the different objectives, regulatory approaches and terminology of media regulation, effectively introducing the issues of the 2011 modification of the Hungarian copyright act, and the Hungarian implementation of the 2014 directive on collective management of copyright.

In connection with the *public assets of public media* and the *question of copyright archives*, and also *the integrity of works*, the thesis analyzes these legal concepts from the viewpoint of media- and copyright law, and studies the possibility of resolving the conflicts of laws derived from their different approaches.

STRUCTURE AND RESEARCH METHODS

After the introduction, this thesis splits into 11 chapters and ends with research findings and conclusions.

The work method of the thesis varies according to the content of each structural unit, or chapter. The introduction of legal documents of media law reform – given the aspects of history of law – is mainly a descriptive and comparative analysis. Beside these two methods – especially in the case of alternative regulatory systems, and prospective legal concepts of neighboring areas of law linked to media law (the legal nature of royalty, the issue of collective management of copyright) – the thesis provides detailed dogmatic analysis, therefore the structure, style, and nature of these chapters differs from the comparative parts.

In many instances the thesis highlights a specific legal concept from the viewpoint of general practice (e.g. the process of making a broadcasting - media service provider agreement as regards royalty), namely besides the comparative and descriptive method it aims to map the totality of the given legal institution.

In the central comparative part (NAMS LC, and media regulation adopted in 2010) the emphasis is not on the comparison of the regulatory concept of media act 1996 and the Strategy, rather the specific comparison of the new approaches, aims, and

theses formed as a result of digital technology and media regulatory system set up in 2010.

The thesis, with its descriptive qualities, gives insight into the secrets of media reform between 2006 and 2008, the time of the adoption of *Strategies* and other legal documents, the work methods of the reform, and also the process of screening and defining the regulatory objectives in the Hungarian system of collective copyright management in 2011. The tone and style of this chapter is not usual for a scientific work, it is immediate and thanks to my personal experiences we could say sometimes intimate.

Due to research methods into chapter content, “public service”, competition rules, the system of legal institutions and media financing, firstly, the NAMS LC principles and theses, regulatory intents and objectives, then, in the end of chapter, the adopted regulatory provisions – with reference to the exact provisions – will be introduced.

It is also not the subject of this thesis to explain or analyze the provisions of the new media regulations.¹⁴ The thesis only holds the introduction or – in some cases – the critique of the adopted regulations where significant discrepancies show between the principles, intentions and goals set out in the *Strategies* and the adopted legislation. The appendix Table of Realization shows the connections between the LC strategic objectives and the regulation adopted.

In case of certain legal concepts and regulatory solutions, the essay delivers its opinion on the media regulations in force, but does not deal with the primarily political criticism that have arisen following the entry into force of said media acts.

Although the institution of program fee has its origins in copyright, it firstly appeared in DSS, and currently it counts basically as a part of media law content regulation, therefore it will be discussed in the later chapter of content regulation.

In the horizontal topic related to neighboring areas of law, the NAMS background study served as the starting point to analyzing the development of collective management of copyright, the collective management of copyright directive and the

---

¹⁴ The thesis bases its observations on the current Smtv. in force, in case of the Mttv., the version amended by Act CVII of 2014 on the 1st of January, 2015; and duly notes all discrepancies thereto.

preparation of its Hungarian implementation provided an inspiration for profound analysis and further researches. Based on both domestic and EU legal sources, international agreements, and domestic laws, the thesis processes in the case of each topic the findings of both Hungarian and foreign academia, the judicial customs of the European Court of Justice, the decisions of the Constitutional Court of Justice, the judicial customs of Hungarian courts, as well as the decisions of the Council of Competition, and the opinions of the Council of Copyright Experts.

I conclude my thesis with summarizing findings and conclusions, and by outlining a vision about a future modern regulation.

The thesis contains 19 addendums to the given texts, effectively illustrating the text; and the Table of Realization can be found in the appendix.

SUMMARY OF FINDINGS

The findings and deductions of this thesis are to be grouped according to the following:

1. Strategic findings on the period under examination, and deductions regarding future media legislation;
2. The role of modern regulatory tendencies in future media legislation;
3. Connection points of neighboring areas of the law and media laws.

1. Observations on strategy development

The purposes and goals of both *NAMS* and the *Legislative Concept* were specified by the European Union as a media regulation reform serving as a foundation that is able to flexibly adapt to the achievements of the digital age, as well as to prepare the legislative duties ahead.

1. The new principles, theories and the general direction of legislation were first outlined in the *NAMS* debate material, and later in the *NAMS Legislative Concept* summarising the opinions.

2. The *new methodology of media legislation*, the strategic foundation thereof was previously unheard of in domestic legislative custom, but the challenges of the digital age have made an integrated point of view, the comprehensive survey of both the telecommunications and the media sector and the situation analysis of analogy systems unconditionally necessary.
3. *Digital technology* made such *material technological changes* to the palette of media services and the instruments and apparatus of broadcasting that it has *laid the domestic media legislation on a whole new foundation*.
4. It has become apparent that the *first domestic media act is unable to handle the technological changes* brought by the switch to land-based digital broadcasting, such as the notable decrease in frequency shortage, consumer habits becoming digital, the competition in the distributor's market and the challenges before public service programs.
5. One of the material findings of this thesis is that the technological boom, the *digital conversion* of land-based analog systems and the converging of telecommunications and media market processes have made it necessary in Hungary – contrary to other EU member states – to pursue legislative act reform that is both widespread, radical, new in point-of-view and modern in its foundation; because the modifications to the previous legal environment were no longer adequate.
6. With the media being significantly exposed to technological changes, in order for legislation to be viable in the long-term, conclusive surveys need to be conducted with attention to relevant market developments; economical and legal directions and benchmarks need to be established; in essence, a *comprehensive and conclusive, systemic foundation must take place within media legislation in general*. In lieu of this, legislation may only hope for the partial correcting and remedying of the faults, shortages and mistakes of previous legislations.
7. In the field of *audiovisual content production*, in accordance with the visions of the *Concept*, the role of high-quality, valuable content has *inflated*, the stress within the media-value chain has shifted to the two lesser-regulated “chain links”, the content and the consumer.

8. The *content regulation* has – after some initial uncertainty – adequately implemented the final AVMS directive into domestic media regulation.
9. The *content offer has significantly broadened via the digitisation of program archives* – even without the complete uniformity of the archives themselves –, and this was contributed to by the realised legislation and its thought-out system supporting content production.
10. The thematic segment has shown – parallel to the multi-actor domestic linear media market and as early as the conception of the NAMS LC – dynamic growth, making it apparent that specialised channels are to be expected to carve out a larger section of the ad market. The relevant legislation by way of the NAMS LC has significantly contributed to the increase in the number of thematic channels and to the broadening of specialised content on offer via the lifting of previous, restrictive regulations.
11. The possibility of enforcing the *program fees* has *restructured* the *business model* established in the previous two decades in the relations of the two JBE media providers and the distributors.
12. *The Concept has handled the ideal and the goals of public service with distinct attention.* The realised legislation has placed the regulations of public service media in its proper place, into a *separate section within the legislative environment.*
13. The “*ad-freeing*” of *public service media*, as intended by the NAMS LC had no reality even back during the 2010 legislation, because of a number of reasons. Firstly, because of the economic crisis and the considerable decrease of the “ad pie”, secondly because of the financing framework differing from the Concept and proving as a barrier to the steady ad-freeing of public service media.
14. The *established public service regulation framework* – including the set goals of public service, the organisational structure, the tasks and competences set by law, the incompatibility provisions and the regulations on resource management – is suitable to the meeting of the *previously proclaimed public service goals.* Satisfying the societal expectations posed towards public service media does not depend on the regulations thereof. *Public service media can only achieve its*

mission via the proper interpretation of regulations, in accordance with the principles laid out in the act.

15. *NAMS LC* expected sharpening competition on the market of transmission systems, i.e. the market of program distributors. Digitisation and more advanced compression technologies have contributed to the increase of *platform competition*, to consumer-chosen and assembled channel packages instead of predetermined channels, moreover to the spread of new services (*online contents, OTT services, VoD, PVR, timeshifting, etc.*) and content formats (*HDTV, mobile TV*).

16. The Concept has promoted the establishment of a supervisory-authority model that is able to prepare for convergence-challenges, which is determined by its independence, professionalism and provider point-of-view. The media regulations of 2010 have – even in name – created a convergent, integrated supervisory authority with its independence, competences, tasks and incompatibility provisions guaranteed by law. The constitutional grievances regarding the Media ombudsman’s status and competences, as well as the modified regulations continue to raise the issue of the necessity thereof.

17. Education towards being media-conscious, courses towards media knowledge have both become a strategic and significant factor in both the regulation and authorities’ practice.

All in all, the comparative analyses of this thesis validate the principles and theories of the *NAMS Legislative Concept* and the script of the final legislation being in harmony. Based on the 73 compared items in the Table of Realization, it is evident that there are 41 material correlations between the original legislative intentions of *NAMS LC* and the realised regulations; moreover, there are 17 cases where the original intentions are represented, albeit in a somewhat altered form. There are 15 instances examined in this thesis, in which cases there are differences or discrepancies – partially because of objective reasons named in the thesis, partially because of regulatory intent becoming evident as per the since-then finalised EU directive. Changes are material – amongst others – on the topic of scope, on the differentiating between media services as per the time and place of regulation, on the nomination of public service tasks, and on the aforementioned “ad-freeing” of public service media. On this topic, this thesis ascertains that *NAMS* is the first conceptive study in the history of Hungarian media legislation that is based on

market analysis, that is grounded on modern media regulation principles and that was formed via open professional debate, finding the regulatory compromises and solutions which led to creating the current, multi-level regulations which are viable in the long-term. It can be said, that nowadays the press isn't overwrought with unsatisfied voices regarding media regulation. The domestic problems seen in the media weren't induced by factual or fictitious faults in legislation, but rather by the principle of "*in fraudem legis*", that is the striving to circumvent or avoid regulation.

2. The role of modern regulatory tendencies in legal regulation of the media

1. The documents of media reform all carry the modern attitude and methods of media regulation.
2. Through the activity of civil organisations, new, alternative aspects of media regulations have emerged in practice, as have possibilities of collaboration with self-regulating organisations, such as co-regulation, which has – in accordance with provisions of the *AVMS* directive – also gained representation in the new media act.
3. Both the initiatives of the EU and the domestic media legislation regarding the new aspects of regulation have proven that *only with alternative regulatory methods can traditional legislation meet the requirements of the new, digital media age*. Satisfying the complex regulatory requirements of the future relies heavily on the joint operation of government regulation systems, of alternative self- and co-regulation and of "better regulation", and on the implementation of the latter two into decision-preparing and legislative procedures.
4. It can however be already ascertained, that the legislation of the future ever increasingly requires the utilisation of self- and co-regulations and methods designed for "better regulation". The proposal for the revision of the *AVMS directive* proposes some concrete measures regarding the instruments of posterior evaluation, consulting with the concerned, of affect study, and the utilisation of self- and co-regulation in the interest of "better regulation".
5. The direction of progress – possibly – is one leading to government decision makers and self-regulating organisations thinking and pulling in the same direction, setting and achieving mutual goals and moving in the direction of true co-regulation, also to carving out a spot for itself in the legal curriculum.

3. Connections of media law and neighbouring areas of the law

The *NAMS Legislative Concept* was meant to provide the basis of a *multi-actor, market competition-based, innovative media sector* that ensures the efficient forwarding of information, the colourful informing of consumers and their meaningful entertainment, and to contribute to the success of parallel fields of industry.

1. As a result of research, we must proclaim that the need for *regulatory convergence* has emerged in the first phase of media legislation, in the strategic foundation-laying, and has completed in the media regulation of 2010.

2. The sectoral competition regulation of the convergent media- and telecommunications market was contributed to on the one hand by scientific and market analyses, on the other hand by the competition law study produced for *NAMS*, and finally by the results of branch examinations; and as such, media regulation must continue to be founded on modern findings of scientific research and on practical experience.

3. Regarding the approximation of neighbouring areas of the law, and through the examination of the program fees and the integrity of copyrighted works, the study demonstrates that the convergence of areas of the law – with the occasional overlap – must not lead to areas of the law settling matters pertaining to each other's competences.

4. The differing point-of-views of certain areas of the law, the differing regulatory goals, systems of terminology and legal logic – in addition to having an effect on each other – makes it explicitly necessary to protect the integrity of these legal areas and to create concord between them, and moreover, effectively serves as foundation to their sovereignty.

5. The technologies inspiring the creation and use of copyrighted works have posed new challenges before the nearly two hundred-year old institutions of collective rights management, serving as initiative to the rethinking of the established structural models and the usage processes of copyrighted works.

6. The copyright law regulations reflecting the *collective rights management directive* accepted in 2014 have already begun by the 2011 amendment to Szjt., by

the implementation of provisions regarding the operations and transparency of domestic collective rights management organisations.

7. The modernisation of the institutions of collective rights management can be viewed as having been completed, with the implementation of the directive and the act on collective rights management having entered into force. The *initiative on a new directive and regulation*, regarding the future role of *copyright law on the digital single market*, beyond upholding the integrity of the two areas of the law, shall serve to further *approximate the legal regulations of both audiovisual media and the pertaining European copyright legislation*.

In conclusion

1. The continuously renewing media regulations will keep having to meet the challenges of newer and newer breakthroughs of an unstoppable progress of technology, and the challenge, that a exclusive legislation is unable to manage alone the governance of a media system that grows ever more complicated.

2. A necessity of a universal media regulations framework not unlike that of telecommunications, a horizontal regulatory system encompassing the various branches is ever expedited – among others – by national regulations frameworks varying across the globe, moreover by the standardisation of multi-level, heterogeneous media policy.

3. The creation of this framework is hindered however by multiple factors. Currently, there is no common ground on the questions of media property, of internet filtering or of censoring, to mention but a few.

4. The economic and cultural aspects of the media and the tension between these two natures will continue to set the directions of future legislation.

5. The processes of the globalised world and the rules of the market will slowly, but certainly break through the barriers of traditional legislation. The successes of future media is determined – among others – by the resolution of internal conflicts within legal regulations, and on the meeting of the various regulatory models and a system where neighbouring areas of the law pay attention to one another.

PUBLICATIONS OF THE CANDIDATE REFERRED TO IN THE THESIS*

BOOKS

- 1. Médiajogi írások** [*Media law writings*] 2005. Új Mandatum Könyvkiadó, Membrán Könyvek 17., 300 o.
- 2. A média-értéklánc szerzői jogi vonatkozásai** [*Copyright law implications of the media value-chain*] 2012. MTMI (szerzőtárs: dr. Grad-Gyenge Anikó) 138 o.
- 3. Közös jogkezelés az audiovizuális médiában** [*Collective rights management in audiovisual media*] 2014. MTMI (szerzőtárs: dr. Grad-Gyenge Anikó) 170 o.

STUDIES

1. A sajtó európai szabályozása [*European press regulations*]

Magyarország az ezredfordulón, Stratégiai tanulmányok a Magyar Tudományos Akadémián „Az információs társadalom és a jog átalakulása” Budapest, 2002. Glatz Ferenc (szerk.) 353-388.o. Átdolgozott változat megjelent: Budapesti Közgazdaságtudományi Egyetem, Média gazdaságtan – Médiaszabályozás Szöveggyűjtemény AULA 2002. Gálik Mihály (szerk.) 91-128.o.
In Médiajogi írások 2005. ÚMK 36-86. o.

2. A sajtójog aktuális kérdései [*Current questions on press laws*]

A Magyar Tudományos Akadémia és a Magyar Jogászegylet által Budapesten, 2000. szeptember 4-5-én rendezett „Információs társadalom hatása a jogrendszerre” című konferencián elhangzott előadás alapján készült tanulmány. Megjelent: Magyarország az ezredfordulón, Stratégiai tanulmányok a Magyar Tudományos Akadémián „Információs társadalom és jogrendszer” című kiadása, Budapest 2002. Glatz Ferenc (szerk.) 105-122.o.
Bírák Lapja, XII. évfolyam 2001.1. Magyar Bírói Egyesület dr. Uttó György (szerk.)
In: Médiajogi írások 2005. ÚMK 11-36. o.

3. Az önálló sajtótörvény problematikája és a kormányzati irányítás [*The problems of a stand-alone press act and government control*]

Infokommunikáció és Jog 2004/4.,
Acta Humana 2005. 10. évf.1. sz. Bokorné Szegő Hanna (főszerk.) 33-51.o.
In: Médiajogi írások 2005. ÚMK 139-168.o.

4. Jogi intézményrendszer a médiában [*Legal institutions in the media*]

Acta Humana – Emberi jogi közlemények 30. 1998. Emberi Jogok Magyar Központja Közalapítvány, Bokorné Szegő Hanna (főszerk.) 37-41.o. In: Médiajogi írások 2005. ÚMK 179-186. o.

- 5. A médiatörvény gyakorlati tapasztalatai** [*Practical findings on the media act*]
XI. Jogász Vándorgyűlés – Országos Jogászegyleti Konferencián (1997. Gyula) elhangzott korreferátum szerkesztett változata Magyar Jogászegylet kiadványa (Máthé Gábor szerk.) 1997 117-122.o. In: Médiajogi írások 2005. ÚMK 171-179.o.
- 6. A digitális műsorszolgáltatás jogi kérdései** [*Legal questions of digital program services*]
„Tudósítók Világtalálkozója” című konferencián elhangzott előadás (2004. Nyíregyháza) szerkesztett változata megjelent: Magyar Reklám 2004. november, In: Médiajogi írások 2005. ÚMK 200-210. o.
- 7. Karácsonyi meglepetés – az új médiatörvény tervezetének kritikája** [*A christmas surprise – critique on the draft of the new media act*]
Lapkiadás és Médiapiac VI. évf.1-2 sz. 2009. január-február
- 8. Közös jogkezelés és médiaszabályozás** [*Collective rights management and media regulations*]
Emlékkönyv Ficsor Mihály 70. születésnapja alkalmából barátaitól Szent István Társulat Budapest, 2009 Tattay Levente (szerk.)
- 9. Digitális átállás – Meddig?** [*Switch to digitisation – by when?*]
Infokommunikáció és Jog 50. 2012/3. HVG-ORAC 128-133 o.
- 10. A műsordíj jogi természete** [*The legal nature of program fees*]
MTMI felkérésére készült tanulmány 2014. 57 o.
- 11. Az önszabályozás szerepe a modern szabályozási struktúrákban** [*The role of self-regulation in modern regulatory structures*]
ÖRT felkérésére készült tanulmány 2015. Megjelent: [www.ort. online: 51 o.](http://www.ort.hu/images/Pdf/%C3%96RT_Tanulm%C3%A1ny_FINAL_SARKADY.pdf)
http://www.ort.hu/images/Pdf/%C3%96RT_Tanulm%C3%A1ny_FINAL_SARKADY.pdf
- 12. Emberi méltóság és a reklám** [*Human dignity and advertising*]
ÖRT – Médiatanács 2016. évi közös projektje keretében készült tanulmány, várható megjelenés: 2017. tavasz.

*: all titles shown in the language of original publication, with the translated titles represented in English in parentheses.